HAVACILIK

Sovyet Rusyada havacılık sanayii

Yazan: Arif Ahıskal

Memleket havacılığını müdafaa bakımından kurmak gayretile ve her hangi bir taarruz karşısında haricden malzeme ve hava silâhı tedarik etmenin coğrafî vaziyet itibarile müşkülât arzetmesi ihtimalini tasarlayarak, Sovyet Rusya kendi hududları çerçevesi içinde bir hava sanayii kurmak ve yaşatmak mecburiyetini duymuştur.

Havacılık sanayii başlıbaşına kurulacak ve bir inşa sistemine dayanarak teknik unsurlarını tekemmül ettirecek bir fabrikasyona ihtiyac hisseder. Sovyet Rusyada Büyük Harb sonrası havacılık inşaatını kurmadan ve tekemmül ettirmeden önce dünya havacılık âleminde ön safa geçmiş bulunan Amerikan, Fransız, İngiliz ve Alman fabrikalarının tekniğini tetkik etmiştir.

Alman hava sanayiinin Polonyada ve Çekoslovakyada gösterdiği inkişaf, biraz da ham maddesinin Sovyet Rusya membalarına uygun düşmesi itibarile bu memleketin de Alman sanayiini esas olarak fabrikalarına almasında amil olmuştur. Amerika sisteminin az veya çok müessir olduğunu da inkâr etmemek lâzımdır.

Dural inşaatı kabul ederek fabrikasyona başlayan Sovyet Rusya tayyareciliği beş altı sene önce hizmete çıkardığı tayyarelerini, Avrupa devletleri tarafından kullanılan silâhlar evsafında inşa edememişti.

Sür'at ve hareket kabiliyeti bakımlarından, benzerlerinden aşağı evsafta bulunan Sovyet Rusya tayyareciliği, bilhassa motör işinde çok sağlam ve fakat beygir başına düşen ağırlık itibarile fazla yüklü olanlarını yapabilmişti. Son seneler zarfında yaptığı gerek tayyareler ve gerekse tayyare motörleri daha mütekâmil bir halde meydana çıktı..

Sovyet Rusya tayyarecilik sanayiinin kıymet ölçüsünü başardığı rökorlarla ortaya koymak da güç bir şey değildir. Kutubları aşan uzun mesafeli uçuşlar, motör çalışmasının teknik bakımdan hiç de geride bulunmadığını gösterir. Bilhassa çok soğuk mıntakalarda uçan bu tayyarelerin motör kombinesi, karborasyon tekniği cidden muvaffak olmuştur..

Ağır yük taşıyan tayyareler ve büyük çaplı hava vasıtaları son seneler zarfında moda halinde salgın yaparken Almanya on iki motörlü Do: X tayyaresini, Amerikalılar Duglas hava transatlantiğini yapmışlar ve Sovyet Rusya havacılığı da sanayiinin, büyük çaplı tayyareler inşası noktasından bu memleket sanayiinden geri olmadığını gösterecek irilikte büyük tayyareler inşa etmeğe muvaffak olacağını göstermiştir ki, Sovyet Rusyanın yolcu tayyareleri, yüz yirmi piyade neferini teçhizatile taşıyacak kabiliyette olmuştur. Bu nakliye tayyarelerinin mevcudiyetidir ki, paraşüt harbinin Sovyet Rusya ordusunun mütekâmil bir hale konulmasını temin etmiş ve hatta ufak çaplı tankları bile bu tayyarelerle nakletmek ve düşman topraklarına indirmek muvaffakiyetini göstermiştir.

Sovyet Rusya tayyareciliği, ağır ve yüklü tayyareler inşasında çok daha muvaffak olmuş bir fabrikasyona maliktir. Bombardıman tayyareciliği oturaklı ve fazla hareket kabiliyeti istemiyen bir hava san'atıdır. Esasen Sovyet Rusyanın tuttuğu inşa yolu biraz da bu tarafa mütemayil görünür.

Bu hava sanayii rökor uçuşlarında muvaffak olmuştur. Fakat Avrupa havacılığile; bilhassa, hududlarında tahşidat yapmakta olduğu söylenen ve Sovyet Rusyaya yakın bir zamanda taarruz etmesi ihtimalinden bahsedilen Alman havacılığile Sovyet Rusya havacılığının evsaf bakımından mukayeseleri pek de lehte olmıyacaktır. Birinin fazla sür'atli ve cevval oluşu, ötekinin oynaklık müsavatı olsa bile sür'atinin azlığı, benzer ham madde ve inşa sistemi karşısında ayrı ayrı muvaffakiyet sahaları elde edilmiş bulunduğunu gösterir..

Ortada verimli bir çalışma ile kısa zamanda ordusunun ihtiyaclarını ikmal edebilecek kudreti gösteren bir hava sanayii vardır.

Hulâsa edersek diyebiliriz ki ;Sovyet Rusya hava sanayii, inşa tekniğini Alman hava sanayiinden almış ve biraz da Amerikan sistemile hamurlaştırılmıştır.

Büyük çaplı ve ağır yüklü tayyarelerle uzun mesafeli uçuşlara elverişli tayyareler inşasına muvaffak olmuştur.

Ordusunun ihtiyacını temin eden ve fakat evsaf ve silâh itibarile bugün için cephelerde boy ölçüşen tayyareciliklerden bir gömlek geridir. Bunu da malzemesinin sağlamlığile telâfi edecek mahiyette olarak göze çarpmaktadır.

A. AHISKAL

Maarif Vekâletinin bir kararı

Maarif Vekâleti tarafından verilen karara göre, bir mektebi bitiren bir talebe, ayni derecede ve ayni tedrisatı yapan diğer bir mektebe giremiyecektir. Orta mekteb ve liseyi bitirmiş olan talebeler, bitirmiş oldukları mekteb derecesindeki bir ecnebi mektebe sırf lisan öğrenmek için girebilecektir. Bu gibiler yalnız dinleyici vaziyetinde olduklarından aslî talebe sayılmıyacaklardır. Dinleyici talebeler imtihana giremiyecekleri gibi diploma da alamıyacaklardır. Yalnız kendilerine dil bilgilerini gösterir bir belge verilebilecektir.

Otomobil kazaları

Beyoğlunda Parmakkapıda oturan Bogos oğlu Karakikalar, Karaköy köprüsünden geçerken şoför Murad oğlu Hakkı Atılganın idaresindeki 1685 numaralı otomobilin sadmesine uğramıştır. Başından yaralanmış, tedavi altına alınmıştır.

★ Kadıköyünde Suadiyede Yeşiltarlada 12 numarada oturan şoför Ahmed Kartaç, Üsküdarda Hakimiyeti Milliye caddesinden geçerken Selâmsızda oturan 65 yaşında Kadri oğlu Osman Türkere çarpmıştır.. Osman Türker dizinden yaralanmış, Haydarpaşa Nümuna hastanesine yatırılmıştır.

★ Sultanhamamında aşçı çırağı Rüstem oğlu Enver, caddeden geçerken şoför Reşadın idaresindeki 1281 sayılı otomobil kendisine çarpmıştır. Enver, kolundan yaralandığından Alman hastanesine şoför tarafından kaldırılmış ve şoför yakalanmıştır.

★ Eyübsultanda Otakçılarda oturan Mustafa oğlu Necib, bisikletle gezerken, bisikletin kolu kırılmış ve Necib bisikletle yana devrilmiştir. Muhtelif yerlerinden yaralandığından Guraba hastanesine kaldırılmıştır.

Cezalandırılan otobüsçüler

Eyübsultan - Keresteciler hattında çalışan 3161 numaralı otobüste 13 yolcudan ve 3095 numaralı otobüste 2 yolcudan para alındığı halde bilet kesilmemiştir. Sirkeci - Kocamustafapaşa hattında çalışan 3031 plâka sayılı otobüste 6 yolcunun istiab haddi fazlası olarak ayakta durduğu görülmüştür. Bu otobüsçülerin şiddetli bir surette cezalandırılmaları, Belediye reisliğine yazılmıştır.

Mes'ud bir doğum

Jinekolog doktor Celâl Kentin dün sabah bir erkek çocuğu dünyaya gelmiş ve adı Eren konmuştur. Şehrimizin genc ve çalışkan hekimlerinden olan arkadaşımız Celâl Kenti ve refikasını tebrik eder, küçüğe mes'ud ve müreffeh bir ömür temenni ederiz.

MEVLİD

Merhum Sadıkzade Hüseyin kaptanın mahdumu, kardeşimiz Deniz Ticaret mektebi talebesinden Sedad Sadık oğlunun ruhuna ithaf olunmak üzere bugünkü pazar günü öğle namazını müteakıb Beşiktaş Sinanpaşa camii şerifinde kardeşleri tarafından Mevlidi Nebevî kıraat ettirileceğinden merhumun arkadaşlarile kendisini seven ve arzu edenlerin teşrifleri rica olunur.

Yeni bulunan kuyruklu yıldız

Kandilli rasadhanesi de araştırmalara başladı

Gazeteler, bir ajans telgrafına atfen Bolonya rasadhanesi tarafından verilen ilmî bir raporda yeni keşfedilen bir yıldızdan bahsedildiğini bildirmişlerdi.

Bu kuyruklu yıldız hakkında Rasadhanemizin malûmatına müracaat ettik. Rasadhane müdür muavini Kemal, bize şunları söyledi:

«— Avrupa ile aramızda harb dolayısile beynelmilel ilmî muhabereler, sekteye uğradığından bu gibi felekî hâdiseler, eskisi kadar kolaylıkla intişar edemiyor.

Bununla beraber, Rasadhanemiz, bu kuyruklu yıldızla alâkadar olmağa başlamıştır. Bir kaç güne kadar size daha müspet şeyler söyliyebileceğimizi ümid ediyorum.

Gazetelerin yazdığından anladığımıza göre, filhikaka bu yeni bir yıldızdır. Ufak bir nebülöz manzarası arzettiğini tahmin ediyoruz.

Yalnız kanaatimce, mevkiinin tarifinde, ajanslar bir yanlışlık yapmış olacaklar. Çünkü, eğer denildiği gibi bu kuyruklu yıldız, akreb bürcü mıntakasında ise, bizim cenubumuzdan geçen ve ufkumuza yakın olan bir mahrek üzerinde bulunması lâzım gelir.

Araştırmalarımıza bugünden itibaren başlıyacağız.»

MÜTEFERRİK

İktısad ve Ticaret mektebi mezunları şerefine verilen ziyafet

Yüksek İktısad ve Ticaret mektebinin 1940 - 1941 yılı mezunları şerefine Tarabya Tokatlıyan otelinde dün akşam bir yemek verilmiş ve bu vesile ile büyük bir toplantı yapılmıştır. Yarım asırdan fazla bir ömre malik olan ve şimdiye kadar memlekete yüzlerce kıymetli eleman veren Yüksek İktısad ve Ticaretin bu toplantısı fevkalâde zevkli olmuş, mektebin eski ve yeni mezunları bir arada çok samimî bir gece geçirmişlerdir.

IKTISAD

Altın fiatları

Altın fiatları düşmekte devam etmektedir. Dün bir Reşadiye altını 2500, külçe 320 kuruşa ve beşibirarada 108 liraya düşmüştür. Maamafih bu fiatlara da alıcı azdır.

Şehir ve Memleket Haberleri

Almanya ile yapılacak yeni ticaret anlaşması

Yakında Berlinden bir heyetin gelmesi bekleniyor

Ankaradan gelen haberlere göre, Türkiye ile Almanya arasında takas esasına dayanan yeni bir ticaret anlaşmasının akdi için hazırlıklar yapılmaktadır. Bu husustaki müzakerelerin Ankarada cereyanı takarrür etmiştir. Bunun için yakında Almanyadan bir heyetin gelmesi beklenmektedir.

1939 senesinde Avrupa harbi başladığı sırada mer'iyetten kalkmış olan Türk - Alman ticaret anlaşmasından sonra Almanya ile aramızda biri 7,5 ve diğeri 22 milyon liralık iki muvakkat ticaret anlaşması ve son zamanlarda hususî takas esasına dayanan 1,5, 3,5 ve 10 milyon liralık üç anlaşma yapılmıştır.

Almanyadaki Türk Ticaret Odası da dün İstanbul mıntaka ticaret müdürlüğüne bir mektub göndererek iki memleket arasında daha geniş mikyasta iş yapmak imkânına işaretle memleketimizden ihracı memnu olmıyan eşyadan nümuneler istemiştir.

ŞEHİR İŞLERİ

İstanbulun kömür ihtiyacı

Geçen sene olduğu gibi bu sene de İstanbulun kok kömürü ihtiyacının depolara stok edilmesi kararlaşmıştır. Bu kömürlerin şimdiden getirtilerek halkın kışın zorluk çekmemesi için Belediye İktısad müdürlüğü ile Eti Bank kömür şubesi müdürlüğü arasında temaslar yapılacaktır.

Zam talebi kabul edilmedi

İçkili mahallerle kır kahvelerinde satılan kahve tarifelerinin artırılması ve tabldotlara 25 kuruş zam icrası için Belediyece Daimî Encümene bir teklifte bulunulacağını yazmıştık. Yapılan tetkiklerde içkili mahallerde ancak son vergi zamlarının tarifeye ilâve edilebileceği, halis kahve satılmadığı cihetle kır kahvelerine yapılması istenilen yüz paza zamma, kezalik tabldot fiatlarına 25 kuruş ilâvesine lüzum olmadığı neticesine varılmıştır.

Kahve tevziatı

Vilâyet tarafından yapılacak kahve tevziatı durdurulmamıştır. Tevziata devam edilmektedir.

Lise ve orta mekteblerin tekâmülü için yeni kararlar alınıyor

Her sınıfta 60 talebeden fazla bulunmıyacak, muallim kadrosu da takviye olunacak

Maarif Vekâleti ortamekteb ve liselerin tekâmülü için, önümüzdeki ders senesi başından itibaren tatbik edilmek üzere hazırlıklar yapmaktadır. Mekteblere gönderilen bir tamimde, talebenin noksansız olarak yetişmesi için, her sınıfta mümkün olduğu kadar 60 kişiden fazla bulundurulmamasına dikkat edilmesi istenmektedir. Bu suretle, muallimler talebeyi sık sık kontrol etmek imkânına malik olacaklar ve yoklamalarda bütün sınıf mevcudunu derse kaldırabileceklerdir. Lise ve ortamekteb muallim kadrosu da takviye edilecektir. Yapılan tetkiklerden anlaşıldığına göre, 1938 senesinde orta tedrisat müesseselerinde muallim kadrosu 3000 idi. Bu miktar, bu yıl Yüksek Muallim mektebinden ve Ankara Gazi Terbiye Enstitüsünden mezun olanlarla birlikte 4000 e yaklaşmıştır. Halbuki, mekteb ve talebe sayısı da her sene artmakta olduğundan mevcud muallim kadrosu kâfi gelmemekte, münhaller ya yardımcı muallim veya vekillerle idare edilmekte, hatta Anadoludaki mekteblerde bazı dersler muallimsiz kalmaktadır. Cumhuriyetin ilk senelerinde orta tedrisat talebesi 9000 iken, halen 141 ortamekteb ve 44 lisede 31,000 i kız olmak üzere 121,000 talebe okumaktadır.

Halbuki gerek Yüksek Muallim mektebinde ve gerekse Gazi Terbiye Enstitüsünde 600 muallim namzedi mevcuddur. Bütün bu vaziyetleri gözönünde tutan Maarif Vekâleti, meslekî bilgisi kuvvetli, ihtiyaca kâfi muallim yetiştirmek için, bu müesseselere fazla talebe alınmasını esas tutmuş ve bu yolda hazırlıklara başlamıştır.

Şehrin temizliği

Belediye, bilhassa çöp işile yakından alâkadar oluyor

Şehrin çöp ve temizlik işleri hakkında Belediye Reis muavini Lûtfi Aksoy bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

«— Belediye vezaifi umumiyesinin başlıcasını teşkil eden çöp ve temizlik işleri üzerinde şimdiye kadar şehrimizde görülmemiş bir genişlikte çalışılmakta olduğunu söyliyebilirim. Filhakika İstanbul şehrinin hududlarının genişliği yüzünden bazı semtlerde çöplerin vaktinde alınmaması gibi tektük vak'alara tesadüf edilebilir. Fakat bundan alâkadar memurlar, hatta şahsan makamımız bile haberdar edilince derhal icab eden tedbirler alınarak şikâyetler önlenmektedir. Çöp işinde ilk olarak çalıştıracağımız amelenin sıhhatini gözönünde bulundurduk. Evvelce yapılan bir muayenede bunlardan bir kısmının gıdasızlıktan sıhhatleri muhtel olduğu görülmüştü. Buna karşı ameleye Süleymaniye medreselerinin birinde güzel bir yatakhane vücude getirerek burada yıkanmalarını, yemek yemelerini temin ettik. Hatta bir de radyo koydurduk. Yaz mevsimi dolayısile fazla amele bulabilmek için aylıklarını artırdık. Bundan sonra imkân nispetinde beygirli çöp arabalarını motörlü vesaite tahvil etmeğe karar verdik. Bu suretle daha çabuk ve daha çok miktarda çöpün denize dökülmesi imkânı hasıl olacaktır. Almanyadan 13 çöp kamyonile 5 arozöz mubayaa ettiriyoruz. Evvelce Avrupadan getirtilmiş olan çöp koka kamyonlarından bir kaç tanesi bozuk bir halde garajımızda yatmaktadır. Dört kamyon daha mubayaa ederek bu bozuk kokaları bu kamyonlara ilâve edeceğiz. Bunların çok çöp aldıkları ve naklettikleri görülmektedir. Müteahhidin mukavelesi bittiğinden ve vasıtasızlık dolayısile başka talibler de çıkmadığından çöpleri şimdi kendi vesaitimizle denize döküyoruz. En kuvvetli bir motörümüzü buna tahsis ettik. Çöpler şehir sahillerine gelmiyecek şekilde açıklara dökülmektedir.

Gene çöplerin imhası için Üsküdar, Beyoğlu ve İstanbulda olmak üzere üç büyük çöp fırını inşasına karar vermiş ve bu fırınların inşası için Koordinasyon heyetinden müsaade istemiştik. Bu müsaade verilmiştir. Almanyada çöp fırınları inşası işile meşgul olmuş yüksek diplomalı bir mühendis bize müracaat ederek bu fırınların plânlarını yaptı. İnşaat bu fennî şerait altında ihaleye çıkarılacaktır. Bundan sonra çöpleri sahilden uzak yerlere götürmek gibi hem zamana hem de masrafa ihtiyac gösteren şekil yerine bunları kısa mesafelerdeki fırınlara sür'atle sevk ve imha etmek imkânlarını elde etmiş olacağız. Yalnız 400,000 lira gibi bir parayı tanzifat işlerine ve 100,000 lirayı, bunların denize sevk ve imhasına sarfediyor.»

Pişkin ekmek

Belediye, ekmeğin daha pişkin olması için tedbirler alıyor

Belediye, arpa ve çavdarla mahlût ekmeğin daha beyaz bir şekilde imali için mütemadi çarelere başvurmaktadır. Bu meyanda bazı kimyagerlerle maya imalâthanelerinin sahibleri Belediyede bir toplantıya davet edilmişlerdir. Mayanın ekmeğin beyaz çıkması üzerinde müessir olacağı umulmaktadır.

Bundan başka ekmeğin daha fazla kepekli olarak imal edilmesinin hem gıda, hem de beyazlık bakımından müessir olacağı mütalea edilmekte olduğundan bu husus için Toprak Ofisile temas edilmektedir. Bunun aksine olarak kepek miktarının azaltılması ve arpa miktarının da çoğaltılması tavsiyeleri vardır. Maamafih şurası muhakkaktır ki bu vaziyet muvakkattir. Yeni mahsul Toprak Ofisi depolarına gelince ekmeğimiz gene beyazlaşacaktır.

Yapılan çeşni tecrübelerine nazaran, en pişkin ekmek baston şeklinde çıkarılabilmektedir. Yalnız bunun bir çuvaldan imal edilen ekmek miktarına nazaran noksanlık arzettiği görülmüştür.

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti Belediyeye gönderdiği bir mektubda bazı hastaların yemek zaruretinde oldukları tuzsuz ekmekle graham denilen kepek ekmeğinin imalinin temin edilmesi bildirilmiştir.

Belediye, tuzsuz ekmeğin imalini Galatada bir fırında yaptırmak suretile temin etmiştir. Kepek ekmeği için de Yüksekkaldırımda ötedenberi bu ekmeği imal eden bir fırınla temasta bulunulmaktadır.

HEM NALINA HEM MIHINA

Dostluk havası

Eski Türk - Alman dostluğunun teyidi, Almanyada büyük memnuniyet, adeta sevinc uyandırdı. Geçen Büyük Harbde, silâh arkadaşlığı ettiğimiz bir milletle, arada geçen kısa bir anlaşamamazlık devresinden sonra, tekrar samimî dost olmaktan Türk milleti de memnundur ve mütehassistir.

Bizi iyi tanıyan herkes millî meziyetlerimiz arasında dostlarımıza karşı son derece vefakâr olduğumuzu bilir. Biz İngiltere ve Fransa ile ittifak ettiğimiz zaman, Büyük Harbde yan yana dövüştüğümüz Alman milletine karşı cephe almak ve dünkü silâh arkadaşlarımızla harbetmek için, ittifak etmiş değildik. Bu, bu güne kadar hâdiselerle kat'î surette sabit olduğu üzere, tedafüî bir ittifaktı; hedef ve gayesi, Türk sulhunu ve Yakınşarkın sulhunu muhafaza etmekti. Türkiye, şimdiye kadar bu hedef ve gayeye doğru emin ve kuvvetli adımlarla yürümüş; ilk fırsatta Almanya ile de eski dostluğunu teyid ve takviye etmiştir. Bunu yaparken de gene Türk sulhunu ve Yakınşarkın sulhunu muhafaza etmek prensipinden ayrılmamıştır. Dün İngiltere ile ittifak ederken nasıl eski silâh arkadaşlarımız Almanlara silâh çekmeği aklımızdan bile geçirmedikse, bugün Almanya ile bir dostluk paktı imzalarken müttefikimiz İngiltere ile mevcud olan samimî ve sıkı dostluk bağlarını gevşetmeği gene aklımızdan bile geçirmedik ve geçirmiyoruz. Dün de söylediğimiz gibi, Türkün lûgatinde dostlarına ve dostluklarına ihanet yoktur.

Harbettiğimiz zaman çok kahramanca dövüştüğümüzü herkes bilir. Bunu hemen hemen bütün milletler, ya bizimle omuz omza, yahud da karşı karşıya vuruşarak öğrenmişlerdir; şimdi onlara bilmedikleri bir faziletimizi daha öğretiyoruz ki o da barışseverliğimizdir.

Kavgada aslan gibi dövüşen Türk, barışta kuzu gibi munistir. Türk milletini, sadece cengâver bir millet telâkki edenler, Türkün nerede top sesi ve barut kokusu duyarsa oraya koştuğunu ve koşacağını, pir aşkına dövüştüğünü ve dövüşeceğini zannedenler, aldanmışlardır ve bu yanlış fikirlerini düzeltmezlerse daha da aldanacaklardır. Biz, istiklâlimize, yurdumuza, şerefimize dokunulmadıkça «harbetmek için harb» etmeyiz. Türk tabiatı itibarile sulhperverdir. Almanya ile aramızda soğuk bir hava estiği ve iki tarafın neşir vasıtaları birbirini hırpaladığı zamanlarda, biz, dünkü silâh arkadaşlarımıza karşı sert bir dil kullanmak mecburiyetinde kaldığımız için eza duyuyorduk. Teessüfe lâyık bir anlaşamamazlığın sebeb olduğu bu mütekabil neşriyata bizim tarafımızdan başlanmamış olması, en büyük teselli - mizdir. Senelerce Almanyanın davasını güttüğümüzü unutmamak icab eder.

Alman dostlarımızın, Türkiyeye karşı kullandıkları bu günkü lisan, bizim onlardan daima duymak istediğimiz dildi; onun için, bu dili çok iyi anlıyoruz ve cevabsız bırakmıyoruz. Türk ile dost olmak için, onunla dostça, ama hakikaten dostça konuşmak lâzımdır; bunun için de Türkün samimî ve candan dostu olmak lâzımdır. Almanya, bizimle dost oldukça yalnız dostluk görecektir. Yalnız Almanya mı? Hayır, Türke hakikaten dost olan her millet, Türkten düşmanlık görmiyeceğine emin olabilir.

Ankara yüksek tahsil mensublarına da paso verilecek

Ankara yüksek mekteb talebeleri namına İstanbul Belediye reisine müracaat edilerek bu mekteb talebelerinin Ankarada olduğu gibi İstanbul nakil vasıtalarında da pasolu bilet almaları için müsaade istenilmiştir. Vali, buna muvafakat etmiştir. Denizyollarına aid olan kısım için de Münakalât Vekâletinin müsaadesi istihsal edildiği haber alınmıştır.

HAFTANIN ŞAKALARI

Horozun cömerdliği - Tilki ile mülâkat - Düşünen kuş

Yazan BURHAN FELEK

Horozun cömerdliği

Halil Lûtfi horoza kızgındır. Horozun akıllığından dolayı değil, hatta yem yiyip yumurta vermediğinden dolayı da değil....

Bu hiddetin, sebebi horozun adı cömerd çıkmış olu - şudur.

Servet sever üstad bu şöhretin tamamen sahte bir şey olduğunu iddia ediyor, diyor ki:

— Horoz için cömerddir derler, yalan efendim! Sadece zendosttur. Varını, yoğunu karılara yedirir. Üstelik zevcelerin taaddüdü taraftarı olduğundan çok karısı vardır. Tabiî bu yüzden masrafı da çok olur. Hele bir bekâr horoz bulunuz bakalım, cömerd mi, hasis mi görürsünüz?! Zaten çöplükte yaşadıktan, şunun bunun artığile geçindikten sonra ben de o kadar cömerd olurum. Horozun bu hareketini cömerdlik sayıyoruz da neden paralarını kadınlarla yiyen erkeklere sefih adını veriyoruz. Frenkler para çeken şık kadınlara Poule yani tavuk derler. Bu söz dahi, horozun vaziyetini bir sefih olarak ortaya koymaktadır. Artık vaz geçin bu sersemce olmadan. Horoz cömerd değildir. Cömerd olsa bir gün şaşırır da yumurtlardı. Ben hiç horoz beslemem.

Tilki ile mülâkat

Bir garib hâdise geçti başımdan.

Evvelki gün, geç vakit biraz hava almak, biraz da dizlerimin hamlığını gidermek için şöyle kırlara çıkmıştım.

Bizim taraflar kırlık yerlerdir. Hemen hemen hiç yol olmadığı için her taraf yol olmuştur. Zaten yolsuzluğun en güzel tarafı da bu değil midir? Başımı almış gidiyordum.. Güneş batmış, herkes evine çekilmiş, aileler yemek sofrasına oturmuş bir demdi. Önünden geçmekte olduğum böğürtlen çitin içinde bir hışırtı işittim. Cesaretten değil, meraktan o tarafa yürüdüm ve dalları ayırarak ses gelen yere baktım.

İki parlak göz ve bir sivri burun. Daha sokuldum, bir küçük tilki olduğunu gördüm. Kaçmadı.. Memnun oldum. Zaten tilkiye karşı hususî bir muhabbetim vardır.

— Oturuyorum. Bir şey yaptığım yok; diye kendini müdafaa etti.

— Pekâlâ! Bana ne? diye cevab verdim. Postekisine göz diktiğimi anlayınca dili açıldı:

— Karnım pek aç da.. Şurada biraz böğürtlen bulabilir miyim, diye girdim. Lâkin daha olmamışlar Bu sene yaz gecikti.

Ben cevab verdim:

— Canım! Artık böyle bir yerde tilkinin aç kaldığına kim inanır!

— Size öyle gelir! Lâkin unutmayın ki; şimdi kümesler hep beton. Girmenin imkânı yok. Her kümeste de bir kaz. Daha burnumu sokmadan bağırmağa başlıyorlar... Aman bu kazlardan illâllah!

— İyi ama her gün kargaları aldatır, ağızlarındaki peyniri alırsınız, diye söylerler..

— Masaldır o! (Lâ Fonten) in zevzekliği. Keşki doğru olsa idi! Hani ya o günler!

— Kargalara tesadüf etmiyor musunuz?

— Lâf aramızda Lâ Fontenin masalındaki gibi karga artık tarihe kavuştu. Şimdikiler, bir tilkinin seslerine aşık olmasını beklemeden kendi kendilerine ötüyor ve ağızlarındaki peyniri kaybediyorlar. Onun için artık bu masalı unutun! Ne biz bir lokma peynir yiyebiliyoruz, ne onlar bir tilki kurnazlığının kurbanı oluyorlar. Kargalar, seslerine o kadar âşık olmuşlar ki, kimseyi beklemeden peynirlerini düşürüyorlar. Nasıl olsun da artık bu bizim için bir geçim yolu olsun!.

— Vah vah!.. dedim ve ayrıldım. Tilkinin bu ifşaatı pek de esassız değil gibi geldi. Gerçek sesine âşık karga ne kadar çok!

Düşünen kuş

Rivayet muhteliftir.

Rahmetlinin fıkrasına bakılırsa papagan söyler, Hindi düşünürmüş. Gerçek, papagan ve papagana benzeyenler, düşünmeden konuşurlar. Ağızlarından çıkan şey, beyinlerinin mahsulü değil, dillerinin eseridir. Onun için fazla bir özü ve bu yüzden fazla incelenmeğe değeri yoktur.

Papağan için iki yüz sene yaşar derler. Şüphesiz yaşar. Düşünmedikten, kafa yormadıktan ve öğrendiğini - papagan gibi - tekrardan başka bir şey yapmadıktan sonra daha fazla yaşamadığına şaşmak lâzımdır.

Hindiye gelince; doğrusu bu hayvanın düşündüğüne dair Hoca merhumun mücerred ifadesinden başka elimizde bir delil yoktur. Onun için hindiyi mütefekkir bir kuş olarak kabul etmekte mazurum Lâkin üzerinde ittifak edilen yegâne (düşünen kuş) ispinozdur. Bu kuş arasıra düşünceye varmasile meşhurdur ve derin düşünenlerin çoğu da onu bir nümune olarak almaktadır.

Kaza gelince; onun hamakat rekorunu hâlâ kıran çıkmamıştır. Buna rağmen bu hayvanda şayanı dikkat bir cemaat hissi vardır. Beraber gezer, beraber yürür, beraber yüzer, beraber yaşarlar. Halbuki ne tavuk, ne hindi, ne karga, ne güvercin o kadar toplu değildirler.

Ben bütün kuş cemaati içinde en çok bülbüle acırım.

Zavallının içten gelen feryadını musiki sanır, üzerine şiirler, şarkılar, maniler düzeriz. Halbuki biçarenin başının belâsı dilidir. Dilinden anlayan olsa ne mutlu! Anlamadıkları için onu yakalar, gözünü oyar, kafese koyarlar. Bilmem şimdi de yapıyorlar mı? Eskiden meraklılar, böyle kör bülbülleri kanaryalar için antrenör diye kullanırlardı.

Bülbül sussa, papagan düşünse, hindi konuşsa, kaz akıllansa ne olur?

Ne olacak! Kuş âleminden rahat huzur kalkar.

B. FELEK

Küçük hikâye

Med ve cezir

«Tüccaranı mutebereden Keşfi Efendinin vukuu irtihalini» gazetelerde okuduğum zaman beklenmiyen bu haber karşısında apıştım kaldım. Keşfi Efendi genc sayılmazdı ama ölecek yaşta da değildi. Her halde kırkını hayli aşmış lâkin daha ellisini bulmamış dinc, sapasağlam, ayni zamanda ailesine düşkün, akıllı uslu bir adam, benim de uzaktan akrabamdı.

Başlangıca bakıp da bu anî ölümün verdiği teessürden, yahud cenaze merasiminden bahsedeceğim diye sakın yüreğiniz oynamasın. Çok şükür öyle bir niyetim yok. Benim diyeceklerim büsbütün başka çeşid şeyler.

Zavallı Keşfi Efendinin kimsesiz bıraktığı ev halkı; genc karısile oğlu küçük Rıfkıdan ve yaşlı bir kaynana ile yeni tuttuğu hizmetçiden ibaretti. Bunların dışında, uzak yakın, ne benden başka akrabası, ne de işten anlar candan adamları vardı. Hal böyle olunca, bakımsız kalan koca ticarethanenin eski düzenine girmesi, yahud da tasfiyesi için benim uğraşmam lâzımgeliyordu.

İşe başladım. Aylar süren çetin ve sıkıcı meşguliyet arasında bunaldığım günlerden birinde merhumun yazı masasını karıştırırken elime bir ceb defteri geçti. Şahsî masrafları yazılıydı. Ticarethaneyi alâkadar etmiyen bu sahifeleri, ehemmiyetsizce, çevirdikten sonra kapatıp yerine bırakacağım zaman; böyle bir defterde yeri ve - durağı cennet olsun - sahibile bir münasebeti olmıyan bir kaç kelime gözlerime ilişince irkildim ve bu sefer baştan aşağı, merakla okumıya başladım.

Okudukça artan hayretim az sonra heyecana, heyecanım dehşete münkalib oldu. En sonunda da gülmekten kendimi alamadım. Bu minimini çapkın defterin o anda önüme yığdığı esrarlı hakikatleri başka bir zamanda başka bir ağız yeminlerle temine çalışsa mümkün değil inanmazdım. Hatta yazılar rahmetlinin el yazısı olmasa gene inanmıyacaktım. İnanılır şey değildi ki...

Bir bomba kadar tehlikeli bulduğum şu küçük defterin içindekilerini haricden biri, hele aile efradı, duysa büyük bir rezalet çıkabilirdi. Onun için bu görünür kazayı kimseye göstermeden yavaşça cebime indirdim. Ondan öğrendiklerimi de, sırlı bir küp gibi, içimde saklamıya karar verdim.

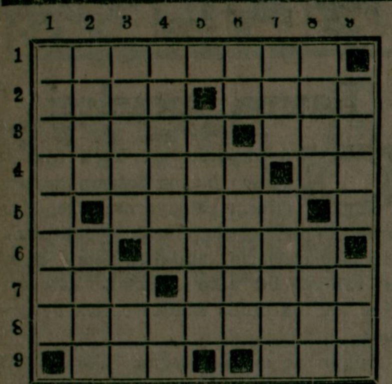
Kararı vermesine verdim amma... Gelgelelim, sayın okuyucularım; hani, iyi adamda fena şey durmaz diye bir söz vardır ya... Şimdi ben bu yüzden çatlama derecelerini buldum. Sizi merakta bırakmıya gönlümün razı olmayışı da caba... Bu halime ne derseniz diyin, defterin can alacak kıyısından bucağından birazını olsun söylemezsem içim rahat etmiyecek. Hoş, nasıl olsa, sizden de söz çıkmıyacağına eminim.

Öyleyse şu, gün görmüş, durmuş oturmuş Keşfi Efendinin defterini bir de beraber okuyalım:

Lira	K.		
			Eylûl
1	85	Ciğerpare evlâdım Rıfkıcığım için bere	10
32	50	Karıma mantoluk kumaş	11
12		Kayınvaldeye alpaga şemsiye	12
	40	Sakalımı düzelttirmek için berbere (bahşiş dahil)	14
9	80	Hava almak için Rıfkı, karım ve kaynanamla Yalovaya kadar gidip gelme masrafı	15
150		Karıma, mutad ev masrafı	30
25		Hizmetçiye	30
120		Veznedarım Abdüssamed Efendiye (mağazadan ayrılması münasebetile bir aylık maaşı nispetinde ikramiye)	30
	3	Bir kadın kasadar bulmaları için iş bürosuna gönderdiğim mektubun pulu (kadın kasadar daha ucuza mal olur)	30
			Teşrinievvel
17	50	Abdüssamed Efendiyi istihlâf eden Matmazel Mimi için yeni hokka takımı ve papyebüvar	5
	40	Sakalımı düzelttirmek için berbere (bahşiş dahil)	6
1	20	Bir şişe sakal boyası (tecrübe için)	8
9	40	Gişeye konmak üzere muslinden elektrik abajuru (ay sonunda masrafa geçecek)	8
	40	Sakalımı biraz daha inceltmesi için berbere (bahşiş dahil)	9
6	30	Gişeye zarif bir çiçeklik ve bir demet çiçek (mağazada böyle şeyler bulundurulması müşterilerin hoşuna gidiyor)	12
120		Kendim için smokin takımı	13
5		Sakal ve bıyığımı her gün tıraş etmesi için berbere peşin abone (böyle daha pratik ve sıhhî olacak)	15
3		Matmazel için badem şekeri ve fundan (kızcağızın gişede yalnız canı sıkılıyor. Ara sıra ağzına atar)	17
11		Mimi ile hususî kabinede yemek parası (bahşiş dahil)	17
	28	Karım, kaynanam ve Rıfkının havasız kalmamaları için Mecidiyeköyüne kadar gidip gelme tramvay masrafları	18
12		Mimiciğimin evine gönderdiğim iki kişilik yemek parası	18
	98	Eve dönüş için taksiye (gece zammı dahil)	18
25		Hizmetçiye	31
120		Karıma, ev masrafı	31
270		Mimiye üç aylık peşin maaşı (masrafa geçecektir)	31
6	75	Kaynanama şemsiye (kaybettiği evvelki şemsiye yerine)	31
			Teşrinisani
250		Mimiciğime bir düzine iç çamaşırı	10
67		Sevgili Mimiye kayısı rengi robluk kadife kumaş	25
100		Karıma ev masrafı	30
25		Hizmetçiye, son defa (bundan sonra işlere karım bakacak)	30
2	95	Kaynanama şemsiye (bunak karı şemsiyesini tekrar kaybetti)	30
			Kânunuevvel
27		Kendim için bir çift rugan iskarpin	3
	50	Rıfkıya bere (yumurcak, yeni beresini sokakta düşürmüş)	4
20		Miminin hiyaneti hakkında aldığım imzasız mektubun tahkiki için muakkibe	5
	3	Hizmetine son verdiğim Matmazel Miminin yerine gene eskisi gibi sakallı bir kasadar bulmalarına dair iş idaresine gönderdiğim mektubun pulu	8
25		Karıcığımın şapkasına konacak (cennet kuşu kanadı) için (evlendiğimiz gündenberi ister dururdu)	9
75		Yavrum Rıfkıcığıma iki kat kostüm	10
27		Rıfkıya tahtadan bir at ve bir kılıç	13
2	50	Kendim için bir çift terlik	[illegible]
	25	Kendim için sakal tarağı (her gün tıraşa hem fazla para gidiyor, hem yüzüm berbad oluyor)	27
150		Karıma ev masrafı	31
15		Yeni hizmetçinin 20 günlüğü	31
45	50	Muhterem kayınvaldeme, sapı altın kaplama som ipek şemsiye (şemsiyesini tekrar kaybettiğinden) . . . ilâh . . .	31

Nakleden:
N. TAPMAN

BULMACA

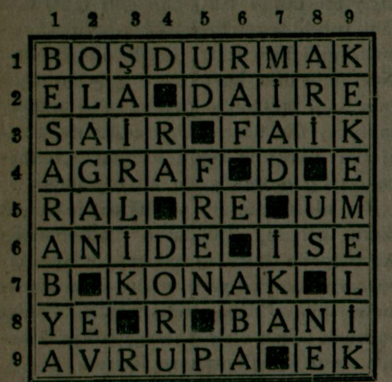
Soldan sağa:

1 — Bir mezheb. 2 — Bir fikri benimsemiş, ekseriya mantardan yapılır. 3 — Gemi uğrağı, güç. 4 — Ruhî sıkıntılardan, güzel san'atın tersi. 5 — Ekspresten daha süratli tren. 6 — Bir emir, şimdi kendini kahve zannediyor. 7 — Asrî dans orkestrası, bir kemik. 8 — Ziya Tanrısı (iki kelime). 9 — Tavır, kış cilvelerinden.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Hamur açma aleti yapanlardan. 2 — Bir erkek ismi, kokmuş cesed. 3 — Eski Osmanlıların varidat membala - rından, bir şeyin aksi veya tersi olan. 4 — Vukuu mümkün, bir harfin okunuşu. 5 — İtalyada bir şehir. 6 — Kuru çayır, fidan. 7 — Bir cins çocuk, ağzın tahtaperdesi. 8 — Beden hareketleri, bazılarına göre sonsuz çalışma ile elde edilir. 9 — Cennetle cehennem arası, gizli şey.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Teşekkür

Çocuk Esirgeme kurumu İstanbul merkezinden:

Yalova kaplıcalarında bulunan tüccardan Tarantonun refikaları 65 kimsesiz fakir köylü çocuğunu baştan aşağı giydirmiştir. Fakir yavrulara karşı gösterdiği candan alâkaya aleni teşekkürlerimizi bildiririz.

Saz dersleri

Beyoğlu Halkevinden:

1 — Evimizde:
Mandolino Piccolo,
Mandolino, Cello,
Mandolin,
Mandola,
Kitara, dersleri verilmektedir.

2 — Bu sazlardan bir orkestra teşkil edilecektir.

3 — Çalışmalara iştirak etmek istiyenlerin Evimiz bürosuna müracaat ederek kaydolunmaları rica olunur.

Satılık

Çifte battal Augsburg marka 1,5 beygirle müteharrik tabı makinesi satılıktır. Sertel matbaası, Ankara caddesi No. 67.

Zayi — Seyrüseferden aldığım 81 numaralı arabacı ve sürücü ehliyetnamemi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Keresteciler Çınlar hamam Receb oğlu Ahmed Semer

Dz. Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

ŞAPKA ŞERİDİ ALINACAK

Deniz erbaş ve eratının bir senelik ihtiyacı bulunan şapka şeridleri pazarlıkla alınacaktır.

İsteklilerin 24 haziran 941 salı günü saat 14 te Kasımpaşada bulunan Komisyona müracaatle teklifte bulunmaları. (4908)

***

1 — Beher metresinin tahmin olunan bedeli 115 kuruş olan 6500 metre «haricî kutru 35, dahilî kutru 32 m/m» çelik borunun 25 haziran 941 çarşamba günü saat 15 te pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Kat'î teminatı 1121 lira 25 kuruş olup şartnamesi hergün Komisyondan parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin kanunun istediği vesaik ve ikinci maddede yazılı miktardaki teminat makbuz veya banka mektubile belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan Komisyonda hazır bulunmaları. (4936)

***

BRANDA BEZİ ALINACAK

1 metre eninde pazarlıkla branda bezi alınacaktır.

İsteklilerin mevcud branda bezi nümunelerile birlikte 24 haziran 941 salı günü saat 15 e kadar Kasımpaşada bulunan Komisyona müracaat etmeleri. (4909)

***

1 — Tahmin edilen bedeli «11747» lira olan 2000 kilo çayın, 26 haziran 1941 perşembe günü saat 15,30 da pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — İlk teminatı «881» lira «3» kuruş olup şartnamesi her gün komisyondan parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesaik ve ikinci maddede yazılı miktardaki teminat makbuz veya banka mektubile birlikte belli gün ve saatte İstanbuldaki komisyonda hazır bulunmaları. (4878)

Leylî Tıb Talebe Yurdunun Tabib ve Eczacı kısımları için alınacak talebenin kabul şartları

1 — Bu yıl Leylî Tıb Talebe Yurduna Tıb talebesile birlikte Eczacı talebe dahi alınacaktır. Eczacılar mezun olduktan sonra üç sene mecburî hizmetle mükellef tutulacaklardır.

2 — İsteklilerin aşağıda yazılı vesikaları tamamlamış oldukları halde, ve tıb ve eczacı kısmından hangisine girmek istediklerini bildirmek şartile doğrudan doğruya Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine müracaat etmeleri ve dilekçelerinde sabit ve sarih adres vermeleri lâzımdır. (Dilekçe ve vesikaların Vekâletçe alındığı taliblerin adreslerine bildirileceği gibi kabul edilip edilmediği de gene adreslerine ayrıca yazılacaktır. Müracaat kadrodan fazla olursa gazetelerle ilân olunacaktır.)

3 — Kabul muamelesi, dilekçenin gönderildiği tarihe göre değil, vesikaların tamamlandığı tarihe göre yapılacaktır. Noksan evrakla müracaat edenler, vesikalarını tamamlayacakları tarihe kadar müracaat etmemiş sayılırlar ve haklarında hiç bir muamele yapılmaz.

4 — Hangi kısım için olursa olsun pek iyi dereceli lise mezunları tercihan kabul edilecektir. Bunlardan sonra, vesikaları tamamlanmış olarak yapılmış müracaat sırasına göre iyi dereceliler ve gene kadroda yer kalırsa ayni sıra gözetilmek şartile ve en küçük sınıflardan başlanmak üzere fakülteye devam eden müracaat sahibleri alınacaktır.

5 — Yaşları 22 yi geçkin bulunanlarla Yurdda okumaya ve ileride mecburî hizmetlerini yapmaya engel olacak bir hastalığı veya arızası olanlar ve evliler kabul edilmezler.

6 — a) F. K. B. sınıfı için: Tam devreli liselerden veya lise derecesinde olduğu Maarif Vekâletince tasdik edilmiş mekteblerden pek iyi veya iyi derece ile mezun olmuş, olgunluk imtihanını vermiş olmak;

b) Diğer sınıflar için: Bulunduğu sınıfı iyi derece ile geçmiş, yabancı dil ve askerlik imtihanlarını vermiş olmak (Tıb Fakültesi üçüncü sömestri için F. K. B. sınıfını iyi derece ile bitirmiş ve vizelerini iyi derece ile vermiş olmak) lâzımdır.

7 — Gönderilecek vesikalar şunlardır:

a) Türkiye Cumhuriyeti tebaası olduğunu bildiren nüfus hüviyet cüzdanının aslı veya fotograflı ve tasdikli sureti,

b) Lise bitirme ve olgunluk şehadetnamelerinin asılları (imtihanlarını tamamen bitirdikleri halde şehadetnamelerinin tasdik muamelesi gecikmiş olanlar Mekteb Müdürlüğünün - ayni zamanda bitirme ve olgunluk derecelerini de gösteren - fotograflı bir vesikasını göndereceklerdir. Liseden bir sene evvel ve daha evvel mezun olanlar bu müddeti nerede ve ne suretle geçirdiklerini bildirmeğe ve tevsike mecburdurlar.)

c) Tıb Fakültesi birinci sınıfı için F. K. B. imtihan notlarını ve üçüncü sömestri için F. K. B. sınıfile vize notlarını bildiren Dekanlık vesikası,

d) Okudukları mekteblerden veya mahallî Emniyet idaresinden alınmış hüsnühal varakası,

e) Basılmış örneğinde yazılı ve üstünde tasdikli fotografı bulunan bir sıhhat raporu (Hastane Baştabibleri bu raporu mühürle kapatılmış zarflı olarak isteklilere verecektir.)

Muayeneler: Ankara, Diyarbakır, Erzurum, Haydarpaşa, Sıvas Nümune hastanelerile İstanbul Çocuk hastanesinde ve Adana, Aydın, Balıkesir, Bursa, İzmir, Konya, Samsun Memleket hastanelerinde yapılacaktır. Muayene için istekliler, bu hastanelerin bulunduğu Vilâyetlerin Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüklerine bir dilekçe ile bizzat müracaat edeceklerdir.

f) 4,5 X 6 boyunda 6 tane fotograf (cepheden alınmış ve ince kâğıda basılmış olacaktır.)

8 — Kabul edildikleri kendilerine tebliğ olunanlar, Yurda iltihak ederken, örneği aşağıda yazılı ve Noterlikçe tasdikli bir taahhüd senedini birlikte götürmeğe mecburdurlar. Taahhüd senedsiz veya örneğine uymıyan taahhüd senedile Yurda müracaat edenlerin kabul muamelesi yapılmaz. (Bu sened istekli tarafından aynen tanzim ve imza edilecek ve alt kısmı örneğinde görüldüğü gibi kefili tarafından keza aynen ve tamamen yazılarak imzalanacaktır.)

TAAHHÜD SENEDİ ÖRNEĞİ

Leylî Tıb Talebe Yurduna kabul edilerek her hangi bir Tıb Fakültesinden tabib olarak çıktığımda 2000 sayılı kanun mucibince Yurdda geçirdiğim zamanın (tatiller de dahil) üçte ikisi kadar bir müddetle [1] Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin lüzum göreceği mahallerde hizmet ifasını kabul etmediğim veya muayyen müddeti bitirmeden hizmeti terkeylediğim takdirde Yurdda benim için sarfolunan paranın iki katını ödemeği ve tıb tahsilini terkettiğim veya sıhhî sebebler dışında Fakülteden daimî olarak çıkarıldığım, yahud Yurdda bir seneden az bir müddet kalarak yurdu terkeylediğim takdirde benim için sarfedilmiş olan parayı tamamen ödemeği ve bu taahhüd senedi mucibince benden istenecek paralar için ödemek mecburiyetinde olduğum tarihten itibaren % 9 faiz yürütülmesini ve 2000 sayılı kanunun diğer cezaî hükümlerinin de hakkımda tatbikını kabul ve taahhüd eylerim.

İmza ve sarih ikametgâh adresi

Yukarıda adres ve hüviyeti yazılı olan ... nın bu taahhüdname mucibince ödemek mecburiyetinde bulunduğu her ders yılı için üç yüz lira olmak üzere bütün tahsil müddeti için cem'an 1800 [2] lirayı ve iki katını ödemek mecburiyeti hasıl olduğu takdirde 3600 [3] liraya kadar parayı, faizile beraber borçlu ... ile birlikte müteselsil kefil ve müşterek müteselsil borçlu sıfatile ödeyeceğim.

Kefilin mesleği ve sarih adresi

[1] Eczacıların tanzim edecekleri senedler (Leylî Tıb Talebe Yurduna kabul edilerek devlet hesabına okuyup eczacı çıktığımda 3989 sayılı kanun mucibince üç sene müddetle Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin ilâh) şeklinde yazılacaktır.
[2] Eczacılar için 1200 lira.
[3] Eczacılar için 2400 lira. (4448)

Hatay C. Müddeiumumiliğinden:

Antakya Cezaevinin 1/6/942 tarihine kadar muhammen 94608 kilo 200 gram bir senelik ekmeği kapalı zarf usulile arttırma ve eksiltmeye konulmuştur.

İhale 30/6/941 pazartesi günü saat 14 te C. M. U. nde teşekkül edecek komisyonda yapılacaktır. Talib olanların muvakkat teminat olarak yüzde yedi buçuk pey akçesini yatırdıklarına dair makbuzu ve teklif mektublarını hamil olarak ayni saatte komisyona gelmeleri ve müracaatleri lâzımdır.

Daha ziyade izahat isteyenlerin Cezaevi müdürlüğündeki şartnameyi okuyabilecekleri ilân olunur. (4553)

Beşiktaş nüfus memurluğundan:

Üsküdar Altınzade mahallesi İsmailpaşa sokak 2 - 6/43 numaralı evde mukayyed olup Nişantaşında Kodaman sokağında 84 sayılı apartımanın 2 numarasında oturan Hatice Afife, Hatice Bahire adlı nüfus kütüklerine kayıdlı iken İstanbul asliye beşinci hukuk mahkemesinin 14/5/941 tarih ve 941/286/281 sayılı ilâmile adını Hatice Afife olarak tashih ettirdiğinden keyfiyet kanunu medeninin 24 üncü maddesi hükmüne göre ilân olunur.

Zayi — Süleymaniye Askerlik şubesinden almış olduğum terhis tezkeremi bir deniz kazası neticesinde zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

İnebolunun Hamza köyünden 1322 doğumlu Mehmed oğlu Fikri Güneş

Zayi — 4920 sicil numaralı şoförlük ehliyetimi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Ali oğlu Abdüş Tene

Zayi — İstanbul liseleri muhasebeciliğine yatırmış olduğum 110 liralık teminat mektubuma mukabil almış olduğum 5/6/940 tarih ve 228/4 numaralı makbuzu zayi ettim. Yenisini alacağımdan zayi olanın hükmü yoktur.

Mehmed Emin Yazıcı

İLÂN

Okur yazar genc bir bayana yazıhanemde vazife ve münasib maaş verileceğinden kısa hal tercümesi ve fotografla İstanbul posta kutusu 595 adresine mektubla müracaat.

Zayi — Kumkapı nüfus memurluğundan aldığım kendime ve çocuklarıma aid nüfus hüviyet varakalarını, nikâh cüzdanı, maaş cüzdanı ve sair evrakımı zayi ettim. Yenilerini alacağımdan hükümleri olmadığı ilân olunur.

Cibali Seferikoz Hisaraltı No. 78
Simyan kızı Evantiya Papadopulo

Zayi — Çerkeş Askerlik şubesinden almış olduğum terhis tezkeremi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan hükmü yoktur.

Çerkeşin Ovacık nahiyesinin Ahmedler köyünün Aydınlar mahallesinden Jondal oğullarından Mehmed oğlu Şaban Şahin 1322

T. H. K. İstanbul Şubesi Başkanlığından:

1 — Kurumumuza lüzumlu olan iki milyon aded fitre zarfı için evvelce açılan münakasaya talib çıkmadığından muhammen bedel «3500» liraya çıkarılarak zarflar yeniden münakasaya konmuştur.

2 — Münakasa 23/6/941 pazartesi günü saat onda şube binasında yapılacaktır.

3 — Münakasaya gireceklerin kanunun tarif ettiği vesika ve 262 buçuk lira muvakkat teminatla birlikte münakasa günü şubedeki komisyona müracaatleri. (4919)

Musiki öğretmeni aranıyor

Eskişehir Halkevi Reisliğinden:

Münhal bulunan, Halkevimiz musiki öğretmenliğine ayni zamanda bando öğretmenliğini de yapabilecek muktedir bir öğretmen alınacaktır.

Talib olanların vesaikı müsbitelerile birlikte bizzat veya mektubla 30/6/941 günü akşamına kadar Halkevimize müracaatleri. (4881)

Deniz Levazım Satın Alma Komisyonu İlânları

MARMARA ÜSSÜBAHRÎ K. SATINALMA KOMİSYONUNDAN:

Cinsi	Kilosu	Tahmin bedeli Kr. Sn.	Teminatı Lira K.
Dökme kalın benzin	350.000	35 92	18.585 00
Toz şeker	50.000	48 18	3.613 50

1 — Yukarıda cinsleri ve miktarları yazılı iki kalem maddeler pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlıkları 25 haziran 941 çarşamba günü saat 15 te İzmitte Tersane kapısındaki Komisyon binasında yapılacaktır.

3 — Pazarlığa iştirak edecek taliblerin 2490 sayılı kanunun istediği vesaik ve yukarıda cinsleri yazılı teminatlarile birlikte belli gün ve saatte Komisyona müracaatleri. (4926)

İzmir İnhisarlar Başmüdürlüğünden:

Başmüdürlüğümüz ve İzmir tütün fabrikasınca 941 malî yılında yapılacak mamul ve yaprak tütün sandık ve balyalarile makine aksamı, boş zuruf vesair eşya nakliyatı 9/7/941 tarihine musadif çarşamba günü saat on beşte ihale edilmek üzere yirmi gün müddetle pazarlığa konulmuştur. Muhammen bedel tutarı «19483», muvakkat teminatı 1461,23 liradır. İsteklilerin tayin olunan gün ve saatte Başmüdürlüğümüzdeki Komisyona müracaatleri. «2217» (4883)

Devlet Demiryolları 4 üncü İşletme Müdürlüğünden:

Yapılacak iş: Samsun limanına gelecek takriben 20,000 ton idarî kömürün vapurun ambarından mavnalara tahliye ve İdare iskelesine naklidir.

Muhammen fiat: Bir ton için 93 kuruştur.

941 malî senesinde Samsun limanına gelecek olan takriben 20,000 ton idarî kömür, vapur ambarından kömürlerin kömür kazanlarına doldurulması ve supalan mavnaya teslimi ve mavnaya teslim edilen kömürlerin iskeleye nakli kömür kazanlarına doldurarak iskele vincine supalan teslimi işinin bütünü kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme 26/6/941 perşembe günü saat 15 te Kayseri istasyonunda 4 üncü İşletme binasında İşletme Komisyonunca yapılacaktır.

İsteklilerin 1395 liralık muvakkat teminat akçesini İşletme veznesine yatırdığına dair makbuz veyahud idarenin kabul ettiği formüle mutabık teminat mektubunu 2490 sayılı kanun ve şartnamede tayin edilen vesaiklerile birlikte yalnız mektublarını muayyen olan gün ve saatten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

Şartname ve mukavele projeleri 4 üncü İşletme Müdürlüğünden Samsun, Ankara ve Haydarpaşa Gar Şefliklerinden parasız olarak verilir. (4395)

Cenub Demiryolları Şirketi Müdürlüğünden

Cenub Demiryollarında vagonların hamulesini örtmek için kiraya verilen muşambaların kira bedeli 25 nisan 1941 tarihinden itibaren muşamba başına 500 kuruştan 100 kuruşa indirilmiştir.

Keyfiyet sayın halka ilân ve mütemmim malûmat edinmek istiyenlerin Karkamışta Cenub Demiryolları Müdürlüğüne müracaatleri rica olunur. (4953)

Zonguldak Belediye Riyasetinden:

Belediye itfaiyesi için 60 metre temizlik amelesi için 120 metre ve diğer müstahdemler için 20 metre olmak üzere cem'an 200 metre düz ve koyu renkte dayanıklı elbiselik kumaş satın alınacaktır.

Vermeye talib olanların fiat ve nümunelerile 1/7/941 tarihine kadar müracaatleri ilân olunur. (4962)

RADYO

Bu günkü program

8,30	Program	18,03	Cazband
8,33	Müzik (Pl.)	18,30	Memleket po
8,45	Haberler	18,40	Orkestra
9,00	Müzik (Pl.)	19,00	Şarkılar
9,45	Evin saati	19,30	Haberler
★		19,45	Müzik (Pl.)
12,30	Program	20,00	Yurd saati
12,33	Peşrevler	20,15	Şarkılar
12,45	Haberler	21,00	Ziraat ta.
13,00	Türküler	21,10	Müzik (Pl.)
13,30	Konuşma	22,30	Haberler
13,45	Orkestra	22,45	Spor
★		23,00	Dans Mü. (Pl.
18,00	Program	23,30	Kapanış.

Kongre

Türkiye Pratik Eczacılar Birliğinden:

28/6/941 cumartesi akşamı saat 22 de Eminönü Halkevinde yapılacak senelik umumî toplantımıza sayın meslektaşlarımızın iştirakini dileriz.

Talebeler için kurs

Beşiktaş Halkevinden:

Orta ve liselerde ikmale kalmış talebelerle hariçden orta ve lise imtihanı verecek yurddaşlara mahsus olmak üzere Evimizde matematik kursu açılacağı evvelce ilân edilmişti. Taliblerin nihayet 24/6/941 salı gününe kadar her gün saat ikiden yediye kadar Halkevi idare memurluğuna müracaatle isimlerini kaydettirmeleri lâzımdır.

ASKERLİK İŞLERİ

Askerlik dairesine davet

Birinci Tümen Askerlik dairesinden:

Aşağıda isimleri ve kayıd No. ları yazılı Yd. Veterinerlerin, ya bizzat müracaat etmek ve yahud adreslerini bildirir bir mektub göndermek suretile en kısa bir zamanda Veznecilerdeki Askerlik dairesine müracaatleri ehemmiyetle ilân olunur.

1 — Vet. Yzb. Fuad Said D. Bakır (337 - 15).

2 — Vet. Tgm. Servet İsmail Abdülkadir (34502).

3 — Vet. Yzb. Ah. Nevzad İsmail (34519).

4 — Vet. Tgm. Ali Rıza Ah. Hamdi (34587).

***

Beşiktaş Askerlik şubesinden:

1337 doğumlular ve bunlarla muameleye tâbi bütün erlerin son yoklamalarına 1 temmuz 941 gününde başlanacak, 30 ağustos 941 tarihinde hitam verilecektir. Yoklamaya geleceklerin ellerinde bulunan nüfus hüviyet cüzdanı ve sair vesikaları ile (cumartesi, pazar haric) diğer günlerde öğleden evvel Beşiktaş şube binasına müracaatleri.

Haric şube mıntakasında olanların da bulundukları mahal Askerlik şubelerine müracaatleri ve zamanında yoklamaya gelmiyenler yoklama kaçağı addedilerek hakkında askerlik kanunu - nun mahsus maddeleri mucibince cezalandırılacakları ehemmiyetle ilân olunur.

***

Sarıyer Askerlik şubesinden:

1 — 337 doğumlular ve bu doğumlularla muameleye tâbi olanların (okurlar ve sıhhî sebeblerle geri kalanlar) son yoklamaları 2 temmuz 941 çarşamba gününden başlıyacak ve (cumartesi, pazar günleri haric) haftanın çift günlerinde bu muayenelere devam edilecek ve 15 ağustos 941 cuma günü sona erdirilecektir.

2 — Yoklamalara Yeniköyde Askerlik şube binasında ve saat 9 dan 17 ye kadar devam edilecektir.

3 — Yoklamaya gelenler doğum cüzdanları, mekteb vesikaları ve ikişer vesika fotoğrafı yanlarında bulunduracaklardır.

4 — Her mahalle ve köylülerin hangi günlerde şubede bulunacakları ayrıca kaza kaymakamlığı delâletile mahalle mümessil ve köy muhtarlarına davet cetvellerile bildirilmiştir.

***

Fatih Askerlik şubesinden:

Yd. Piyade Asteğmen Mehmed oğlu Feyzullah (23298)

Adresi: Çapa Ördekkasab Mh. Saatçi yokuşu So. No. 31/1 de çok acele şubeye müracaatı ilân olunur.

Mevlid âyini

Demir tüccarı müteveffa

Bay Artin Kehyayan

İçin, 22 haziran pazar günü Feriköy Ermeni kilisesinde saat 10 da Mevlid âyini ruhanisi icra kılınacaktır. Müteveffanın dostları davet olunur.

Teşekkür

Kardeşimiz Taki Bayrağın vefatı dolayısile cenazesine iştirak etmek, mektubla, telgrafla ve bizzat taziye suretile bizleri teselli eden muhterem dostlarımıza minnet ve şükranlarımızı arzederiz.

Hemşireleri Server Sabur Sami, Faika Bayrak

Vefat

Kazasker merhum Mehmed Aynî kızı, Evkaf teftiş heyeti reisi merhum Hacı Hasan Hüsnü karısı, sabık Kazasker müşaviri Münib Özgörenin kardeşi, Ankara avukatlarından Saim Dora ve İş Bankası memurlarından yedek teğmen Muhsin Doranın anası HATİCE PAKİZE müptelâ olduğu şeker hastalığından kurtulamıyarak 21/6/941 günü vefat etmiştir. Cenazesi bugünkü pazar günü Beyazıd camiinde öğle namazını müteakib cenaze namazı kılınarak, Eyübdeki aile kabristanına defnedilecektir. Allah rahmet eylesin.

İstanbul Borsası, 21/6/941

Londra	1 Sterlin	5,24	
Nevyork	100 Dolar	130.—	129,20
Cenevre	100 İsv. Frc.	29,90	
Madrid	100 Peçeta	12,9375	
Yokoha	100 Yen	31,1375	
Stokholm	100 İsveç K.	31,0975	

ESHAM ve TAHVİLÂT

İkramiyeli %5 938	19,25	19,15
Sıvas - Erzurum %7 934		
II. ilâ VII.		20,15

Yazan: *Lajos Zilahy* — 81 — Çeviren: *F. Zâhir Törümküney*

Yavaş yavaş ortalık ağarıyordu. Başlarını çevirip Miskinler Oteline son bir defa baktılar. Uzaktan yalnız çatısını ve üst kat pencerelerinden bir ikisini görebildiler.

Mozeş yavaşça söyledi:

— Akşama kadar Çuykeskayı tutabilirsek, ondan ötesi kolaydır. Oradan trene bineceğiz...

Ufuktaki kızıllık dağılıyor, güneş doğuyordu.

Adımlarını sıklaştırdılar.

XVIII

Miett ellerini göğsüne kavuşturmuş, pencerenin önünde duruyor, sokağı seyrediyordu. Dışarıda sulu bir kar yağıyor, karşı taraftan asfalt, siyah bir ayna gibi parlıyordu.

Üç aydanberi İvan Golgonski'nin metresiydi. Korktuğuna uğramıştı. Vicdan azabı, ciğerleri saran tehlikeli bir mikrob gibi onu kemiriyor, çok defa hayatına nihayet vermeği bile düşünüyordu. Bazan öyle dakikaları oluyordu ki, divanın üstüne kapanıyor, hıçkırıyor, kendi kendine lânet ediyordu.

Ruhunda kadınlığın o ezelî şüphesi galeyan etti.

Fakat İvan'ın yüzüne baktıkça yavaş yavaş yanlış düşüncelere kapıldığını, verdiği hükümde haksız olduğunu hissediyordu. Çünkü; bu yüzde derin ıstırabların izleri açıkça görülüyordu. İvan'ın sözlerinde samimî olmamasına imkân yoktu. Riyakâr bir ruh bu kadar acı ve elem duyamazdı.

Bir müddet konuşmadılar. Miett'in kalbine sanki zehirli bir ok saplanmıştı. Ayrılığın dehşetini daha şimdiden duyuyordu. Ölüme mahkûm edilen insanların perişanlığile sordu:

— Demek biz artık ayrılacağız öyle mi?

İvan müşfik bir sesle cevab verdi:

— Ne münasebet! Nihayet bir kaç ay sonra gene birbirimize kavuşacağız...

Miett yavaşça söyledi:

— Ya o zamana kadar Peter avdet ederse?..

Peter kelimesi ikisini de iliklerine kadar dondurdu. Miett şimdiye kadar İvan'ın yanında kocasından hiç bahsetmemişti. Şimdi bu isim ağzından kaçıvermişti.

İvan sür'atle kendini topladı:

— Bu imkânsızdır, dedi. Bir defa harb henüz bitmemiştir. Öyle yakında biteceğe de benzememektedir. Bitse bile bu sefer de uzun müzakereler başlıyacaktır...

İvan uzakta bulunan adamın bir gölge gibi aralarına girdiğini hissediyordu. Asabiyetle kalktı. Odanın içinde dolaşmağa başladı.

Birbirlerinin kollarına atıldıkları dakikadan itibaren onun mevcudiyetini tamamile unutmuşlardı. Dünya yüzünde onları birbirlerinden ayıracak hiç bir kuvvetin ve hiç bir kimsenin bulunmadığına inanmışlardı. Fakat şimdi bu düşünmek istemedikleri, varlığını inkâra kalktıkları adamın bir sıçrayışta binlerce kilometreyi aşarak buraya, odalarına, aşklarının gizli yuvalarına giriverdiğini, aldatılan insanların intikam almak istiyen o korkunc azmile dimdik karşılarında durduğunu görür gibi oluyordu. Asıl İvan'ın hayalini kurcalıyan nokta, karısını elinden aldığı bu adamın şekli ve karakteri hakkında hiç bir fikri olmamasıydı. Şimdiye kadar bir kerecik olsun fotografını bile görmemişti. Binaenaleyh bütün gayretine rağmen zihninde ona bir biçim, bir şekil veremiyordu.

Miett kanapede dalgın oturuyor, koyu sislere bürünmüş, çizgileri silinmiş bir hayal görüyordu. Peter'in çehresini şimdi kendine tamamile yabancı buluyordu.

İvan Golgonski yuvarlak orta masasının önünde durdu. Bir sigara yaktı. Sonra gözlerini Miett'in gözlerine dikti. Genc kadının gözlerinin içinde Peter'in hayalini aradı. Şimdi uzaklarda bulunan erkeğin kin ve ıstırabını bir tarafa bırakmış, bu saniyede Miett'in de onu düşünmüş olmasından endişe ediyordu. Acaba Miett el'an bu adamı seviyor muydu? Günün birinde aralarındaki bu derin aşkı ayaklar altına alarak tekrar ona dönmeğe razı olacak mıydı?

Bunları daha fazla düşünmek istemedi. Genc kadının karşısındaki kanapeye oturdu. Başını arkaya dayadı. Gözlerini yumdu. Bir müddet böyle kaldı. Sonra gözlerini açarak tekrar genc kadının yüzüne baktı:

— İlkbaharda mutlaka burada bulunacağım... O zamana kadar da her gün muntazaman mektub yazacağım.

Miett yerinden kalkıp, erkeğin yanına oturdu. Büyük bir teslimiyetle başını İvan'ın göğsüne yasladı.

On dakika sonra her şeyi unuttular. Artık ne ayrılık endişesi duyuyorlar, ne de Peter'in avdeti ihtimalini düşünüyorlardı. Birbirlerine çılgın bir ihtirasla sarılıyorlar, kendilerinden geçmiş bir halde sevişiyorlardı. Damarlarındaki kanın tutuştuğunu, vücudlerini aşk alevinin yaladığını hissediyorlardı.

Vakit geceyarısını çoktan geçmişti. Miett kolundaki saate baktığı zaman gözlerine inanamadı. Saat tam ikiydi.

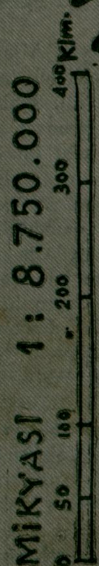
Dışarısı zifirî karanlıktı. Kar lâpa lâpa yağıyordu. Miett faytona binerken elini uzattı. Fısıltıyı andıran bir sesle:

— Allaha ısmarladık, sevgilim! dedi.

Müthiş yorgun olmasına rağmen eve varınca, hemen soyunup yatağına uzanmadı. Yazı masasının başına geçti. Mektub yazmağa başladı. Birbiri ardı sıra sahifeler dolduruyordu. Bu mektubun her cümlesi, her satırı bir tahassür ve bir feryaddı. Düşünceleri bir silsile takib etmiyor, fikrinde doğan düşünceleri gelişigüzel sıralıyordu. Yazdıkça açılıyor, kalbini tazyik eden buhran yavaş yavaş dağılıyordu.

Sabaha kadar uyuyamadı. Erkenden yataktan fırladı. İlk işi gece yazdığı mektubu İvan'a göndermek oldu.

(Arkası var)

MİKYASI 1: 8.750.000

ŞİMAL BUZ DENİZİ

ŞİMAL DENİZİ

ATLAS OKYANUSU

KARA DENİZ

HAZER DENİZİ

ARAL GÖLÜ

ADRİYATİK DENİZİ

SOVYET RUSYA

SİBİRYA

KAFKASYA DAĞLARI

TÜRKİYE